

KARTA KURSU

Nazwa	Filozofia człowieka I
Nazwa w j. ang.	Philosophical seminar I

Koordynator	Dr Maciej Urbanek	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	II	Dr Maciej Urbanek
Punktacja ECTS*	5	Dr Paweł Sznajder

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma dwojaki cel: po pierwsze, jest nim zapoznanie studentów ze specyficznymi dla starożytności, średniowiecza oraz nowożytności (aż do końca XIX wieku) motywami wyznaczającymi i porządkującymi zakres filozoficznej refleksji nad człowiekiem. Szczególnie akcentowana jest tutaj znaczenie takich pojęć jak: logos, dusza, rozum czy ciało. Po drugie zaś, omówienie najważniejszych koncepcji, w których motywy te są opracowywane. Treści ułożone są w porządku chronologicznym. Wykłady stanowią omówienia poszczególnych koncepcji w kontekście zarysowanej na pierwszym wykładzie perspektywy porządkującej, z kolei ćwiczenia mają na celu „zobrazowanie” tych koncepcji odpowiednimi fragmentami tekstów źródłowych, wskazanie kluczowych punktów poszczególnych teorii oraz ich przedyskutowanie.

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01: Student/ka zna najważniejsze pojęcia i koncepcje z zakresu filozofii człowieka od starożytności do końca XIX wieku.</p> <p>W02: Student/ka widzi związek między charakterystycznymi dla danej epoki motywami, a sposobem prowadzenia refleksji nad człowiekiem.</p> <p>W03: Student/ka wie, że filozoficzny obraz człowieka w danej epoce jest współkonstruowany przez zakres przedmiotowej wiedzy, treść kultury oraz światopogląd.</p>	<p>K_W01 K_W02 K_W03 K_W04 K_W05</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Student/ka analizuje i porównuje ze sobą różne filozoficzne ujęcia człowieka.	K_U01 K_U05 K_U06 K_U08
	U02: Student/ka potrafi scharakteryzować związek między filozoficzną koncepcją człowieka, a kontekstami jej powstania i uzasadnienia.	
	U03: Student/ka potrafi samodzielnie czytać i analizować teksty naukowe.	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	W01: Student/ka jest świadomy/a złożoności bytowej i egzystencjalnej człowieka	K_K01 K_K02 K_K05 K_K06
	W02: Student/ka zdaje sobie sprawę, że przyjęcie odpowiednich rozstrzygnięć teoretycznych w kwestii istoty człowieka rzutuje na sposób rozstrzygania wielu problemów etycznych czy społecznych.	

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30	30										
60												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład ilustrowany fragmentami tekstów źródłowych.
 Analiza i dyskusja nad zadanymi przez prowadzącego tekstami.
 Elementy debaty oksfordzkiej.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X			X		X
W02								X			X		X
W03								X			X		X
U01								X			X		X
U02								X			X		X
U03								X			X		X
K01								X			X		X
K02								X			X		X

Kryteria oceny	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych problemów i stanowisk filozoficznych, których tematem jest wolność.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne, których tematem jest wolność.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne, których tematem jest wolność.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze problemy i stanowiska filozoficzne, których tematem jest wolność.
Umiejętności	Student nawet na najbardziej podstawowym poziomie nie potrafi scharakteryzować i porównać ze sobą różnych koncepcji filozofii wolności. Nie potrafi zabrać głosu w dyskusji, nie czyta (bądź czyta bez zrozumienia) teksty zadane przez nauczyciela.	Student na podstawowym poziomie potrafi scharakteryzować i porównać ze sobą różne koncepcje filozofii wolności. Potrafi zabrać głos w dyskusji przytaczając zasłyszane argumentacje. Wykazuje podstawowy poziom zrozumienia zadanych przez wykładowcę tekstów.	Student na zadowalającym poziomie potrafi scharakteryzować i porównać ze sobą różne koncepcje filozofii wolności. Potrafi twórczo zabrać głos w dyskusji opracowując własne argumentacje. Wykazuje zadowalający poziom zrozumienia zadanych przez wykładowcę tekstów.	Student sprawnie charakteryzuje i porównuje ze sobą różne koncepcje filozofii wolności. Potrafi twórczo zabrać głos w dyskusji i opracowuje własne trafne argumentacje. Wykazuje wysoki poziom zrozumienia zadanych przez wykładowcę tekstów.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się i nie potrafi wziąć odpowiedzialności za własne niepowodzenia.	Student przygotowuje się do zajęć, dostrzega potrzebę uczenia się i potrafi wziąć odpowiedzialności za własne niepowodzenia oraz sukcesy.	Student przygotowuje się do zajęć, dostrzega potrzebę uczenia się i potrafi wziąć odpowiedzialności za własne niepowodzenia oraz sukcesy.	Student przygotowuje się do zajęć, dostrzega potrzebę uczenia się i potrafi wziąć odpowiedzialności za własne niepowodzenia oraz sukcesy.

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Wprowadzenie: paradygmaty refleksji nad człowiekiem (dusza, rozum, ciało)
2. Starożytna nauka o cnocie i początek filozoficznej refleksji nad człowiekiem
3. Człowiek jako dusza w ujęciu Platona
4. Człowiek jako dusza w ujęciu Arystotelesa
5. Człowiek zależny od Boga wg Augustyna

7. Człowiek w porządku stworzenia wg Tomasza z Akwinu
8. Kartezjański dualizm *res cogitans* i *res extensa*
9. Pascal i szlachetność trzciny myślącej
10. Empirycy brytyjscy i krytyka substancjalności podmiotu
11. I. Kant i podmiot transcendentálny

13. Wola i pesymizm w myśli A. Schopenhauera
14. S. Kierkegaard i początek refleksji egzystencjalnej
15. Nietzscheańska wizja człowieka jako upośledzonego zwierzęcia

Ćwiczenia:

1. Platon, *Obrona Sokratesa*
2. Platon, *Fedon*
3. Arystoteles, *O duszy*, Warszawa 1988, s. 45-49, 73-76, 134-135
4. Św. Augustyn, *Dialogi filozoficzne (O nieśmiertelności duszy, O wielkości duszy, O Wolnej woli)*, Kraków 2001
5. Tomasz z Akwinu, *Traktat o człowieku. Summa teologii*, cz. 1, kwestie 75-89, Kęty 2000, z kwestii 75: O człowieku złożonym z substancji duchowej i cielesnej, oraz z kwestii 83: O wolnej decyzji, s. 22-33, 436-442
6. René Descartes (Kartezjusz), *Medytacje o pierwszej filozofii*, - medytacja szósta: O istnieniu rzeczy materialnych i o realnej różnicy między umysłem a ciałem
7. Pascal, *Myśli* (fragm.)
8. J. Locke, *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego*, t. 1, przeł. Bolesław J. Gawecki (Warszawa: PWN, 1955), 466 - 471.
9. I. Kant, *Antropologia w ujęciu pragmatycznym* (fragm.)

10. A. Schopenhauer, *O śmierci i jej stosunku do nieśmiertelności samej naszej istoty [w:] Świat jako wola i przedstawienie*, tom. 2, rozdz. 41
11. S. Kierkegaard, *Bojaźń i drżenie*
12. F. Nietzsche, *Tako rzecze Zaratustra*

Wykaz literatury podstawowej

W. Tatkiewicz, *Historia filozofii* (T. 1-3)
 F. Copleston, *Historia filozofii* (T. 1 – 10)
 E. Gilson, *Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich*

Wykaz literatury uzupełniającej

Ferber R., *Podstawowe pojęcia filozoficzne t. II: Człowiek; Świadomość; Ciało i dusza; Wolności woli; Śmierć*, tł. L. Kusak, A. Węgrzecki, Kraków 2008

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5